

O Jadranskom moru

Jadran se proteže od Balkana do Apeninskog poluotoka. Ime je dobio po drevnoj luci. Istočna obala pripada republici Hrvatskoj i to sve od prevlake na jugo do vale Savudrija na zapadu uključujući sve otoke, otočiće i grebene uz obalu te Palagruški arhipelag.

Oceanografija i podaci o vodama

Dubina:

Najplići dio Jadrana je oko Istre gdje dubina ne prelazi 50m. Od Pule dubina se blago povećava i čini dugu usku udolinu koja se proteže na potezu od Žirja prema Italiji, a naziva se Jabučka kotlina. Prema jugu dubina dna se povećava rapidno prema Juznojadranskoj dolini gdje je najveća izmjerena dubina 1.300m. Od Jabučke kotline prema grebenu Palagruža dno se izdiže na dubinu do 130m.

Plima:

Visoka i niska plima imaju malu amplitudu u Jadranu. U južnom dijelu razlika je manja od 40 cm, a u sjevernom dijelu ona doseže do 1m. Za vrijeme jakog Juga u nekim od uskih kanala i uvala visoka plima može narasti i puno veća. Plime su kombiniranog tipa, što znači da je njihov ritam poludnevni i to za vrijeme mladog i punog mjeseca, i dnevnog tipa i to za vrijeme prvog i zadnjeg kvartala. Amplitude su dosta nepravilne.

Morske struje:

Morske struje nastaju pod utjecajem vjetrova, razlike u tlaku, temperaturi i različitom slinitetu. Mogu biti horizontalne i vertikalne. Postoje i struje koje se javljaju pri dnu, a uzrokovane su pomicanjem voda iz toplijih u hladnija područja te površina mora postaje hladnija a hladnoća se spušta prema dnu. Brzina struja se mijenja od područja do područja, ali isto tako ovisi o vremenskom periodu. Prosječna brzina struje iznosi oko 0.5 čv, ali doseže i brzinu do 4 čv.

Salinitet:

Prosječni salinitet u Jadranu je 38.3 g po mililitru. U sjevernom dijelu salinitet je manji nego u srednjem i južnom dijelu zbog utjecaja rijeke Po.

Temperatura mora:

Prosječna temperatura mora iznosi 11 °C. Tijekom zime, more je najhladnije i površinska temperatura iznosi oko 7 °C. U proljeće površinska temperatura diže se i do 18 °C, a ljeti temperatura iznosi oko 22 – 25 °C, a u sjevernom dijelu i do 27 °C.

Valovi:

Valovi su u Jadranu posljedica vjetrova. Što je veća udaljenost veći su i valovi. Snaga ovisi o konfiguraciji i izloženosti obale. Visina valova kreće se između 0.5 i 1.5m.

Meteorološki podaci

Klima:

Klima na Jadranu je tipična mediteranska s blagim i kišnim zimama i vrućim i suhim ljetima. Ljetne temperature u Srpnju dosežu do 34 °C u sjevernom dijelu dok u južnim predjelima one idu i do 38 °C. Najniže temperature zimi su zamijećene u sjevernim predjelima Jadrana (do - 16 °C).

Vjetrovi Bura, Jugo i Sjeverozapadnjak su oni koji pušu najčešće.

Bura je suhi hladni vjetar koji puše smerom sjever – sjeveroistok prema istoku – jugoistoku, a smjer je uvjetovan konfiguracijom tla. Bura puše zimi. Ljeti obično traje jedan dan ili čak nekoliko sati dok zimi zna puhati i po dva tjedna.

Jugo je topao i vlažan vjetar koji puše smjerom istok – jugoistok prema jugu – jugozapadu. Posljedice juga su visoki valovi i kiša. Karakterističan je za južni Jadran. Ljeti obično puše do 3 dana, a zimi zna puhati i po 3 tjedna.

Maestral je dnevni toplinski povjetarac koji puše iz pravca sjeverozapada. Puše u razdoblju od proljeća do jeseni i to tijekom dana. Često mijenja smjer.

Burin je vjetar koji puše u pravcu suprotnom od Maestrala. Najjače puše pred zoru, a nakon toga naglo prestaje. Puše noću iz pravca sjever – sjeveroistok u sjevernom Jadranu te iz pravca istok – jugoistok na južnom Jadranu.

Razina mora:

Hidrometeorološki institut pruža informacije o prognozi vremena na VHF frekvencijama obalnih radio postaja i lučkim upravama. Također se emitiraju na FM radiopostajama ili na kraju vijesti u dijelu o prognozi vremena za pomorce.

Komunikacija i usluge Nautičkog radija:

Radio usluge za zaštitu ljudskih života i sigurnost navigacije pruža Plovput iz Splita, preko radiopostaja Split, Dubrovnik i Rijeka. Prema globalnom morskom sigurnosnom sistemu (Global Maritime Distress and Safety System - GMDSS), kanal za automatski prijem poziva upomoć je kanal 70 nakon čega se komunikacija prebacuje na kanale obalnih postaja (16 ili 10). GMDSS je u uporabi od 1999 i prisutan je na VHF kanalu za pozive upomoć – kanal 16. Za direktan poziv u lučku kapetaniju koristi se kanal 10.

Plava zastava:

Plava zastava je projekt kojemu je cilj očuvanje mora i obala, a od 2000.g. porširio se na svjetske razmjere. Plava zastava simbolizira očuvana, sigurna i ugodna mjesta za zabavu, odmor i razonodu, ali isto tako uključuju elaborirane sisteme upravljanja resursima i održivom razvoju u turizmu. Plaže i marine koje imaju plavu zastavu nude kvalitetnu uslugu, imaju čiste obale te se vodi briga o urednosti i adekvatnoj opremljenosti. Plava zastava daje se na period od jedne godine, a postavlja se početkom Lipnja. Za svaku godinu potrebno je ispuniti upitnik o kriterijima da bi se dobila dozvola za produženje postavljanja zastave.